

A tartalomból

1-2. oldal
Gát- és csatornaőri tanfolyam

2-5. oldal
SZAKMAI TUDOMÁNYOS ROVAT
Kettős-Körös jobb oldali töltés
35+500-35+600 tkm közötti
szakaszának felszíni geofizikai
vizsgálata

5-6. oldal
Markánsan változott a mező-
gazdasági vízszolgáltatás jogi
háttére

6-7. oldal
Magyar-Román albizottsági
találkozó

7. oldal
44 településről foglalkoztattunk
regisztrált álláskeresőket

7-9. oldal
20 éve történt a tiszai cianid
szennyezés

9-10. oldal
Víz Világnap „kicsit” másként

10-11. oldal
A beporzók különleges világa
a Tájvízházban

12. oldal
Huszonhatodik alkalommal ült
asztalhoz a Gyöngyösi Lázár
Emlékverseny mezőnye

12-13. oldal
„Régi-Új” vezetőség
a Baráti Kör élén

13-17. oldal
INTERJÚSOROZTAT

Egymást segítve, tisztelve és
megbecsülve 42 éven át...
Interjú Kiss Attilával a Vízzrajzi
Monitoring Osztály
leköszönő vezetőjével

„Szolgáltunk és mérünk”
Interjú a Vízzrajzi Monitoring
Osztály új vezetőjével,
Lukács Bélával

17. oldal
Személyügyi híreink

18-19. oldal
Hidrometeorológia

19-20. oldal
Hidrológia

Gát- és csatornaőri tanfolyam

Gát- és csatornaőreink, valamint a vizsgabizottság tagjai

Évek jönnek, és korábbi - kiváló - gát-, illetve csatornaőr kollégák mennek. Leginkább nyugdíjba. „S marad, mint volt, a puszta lég.” Persze, ez jelen esetben még képletesen sem igaz, legrosszabb esetben is csak csupán röpke, átmeneti ideig állhatott fenn, hiszen a megürült státuszokat minden esetben betöltöttük. Jöttek az új őrök, kik legjobb tudásuk szerint, lelkiismeretesen kapcsolódtak a munkába.

Igazgatóságunknál jelenleg 2 gátőr, 45 gát- és csatornaőr, és 16 csatornaőr dolgozik. Nem oly régen 745,4 km-nyi csatornát kezeltek, felügyeltek őrök. A bekövetkezett változások révén napjainkra 3.510 km-

re nőtt meg az összes csatornahossz (2.764,7 km növekmény, az eredeti hossz 371 %-a). Emiatt a korábbi hét csatornaőrjárás mellé kilenc újat (vagy talán nem is annyira újat, hiszen a régmúltban sok őrjárást megszüntettek) kellett kialakítani. Csatornaőrjárás nem létezhet csatornaőr nélkül, tehát ha semmi másért, hát ezért mindenképpen alkalmazni kellett új munkatársakat.

A nyugdíjazások miatti személycserék és az új csatornaőrjárások kialakítása kapcsán bekövetkezett létszámbővülés együttesen azt eredményezte, hogy tizenkilenc olyan őrünk lett, aki nem rendelkezett gát- és csatornaőr vizsgával.

A gát- és csatornaőrök képzését hagyományosan „házon belül” oldjuk meg. Megszervezésének gyakoriságát az élet diktálja. A közelmúltban 2004-ben és 2015-ben tartottunk tanfolyamot. A 2015. évi kurzus a már korábban vizsgázott őrök tudásának elmélyítését, felrészítését is szolgáló - továbbképzés jellegű - rendezvény volt.

A 2019. évi őszi védműszemlélet követően született intézkedési terv 12. pontja nem másról rendelkezett, mint a vizsgázatlan gát-, illetve csatornaőrök képzéséről. A képzés megszervezése az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály feladata volt. Igen fontos szempont

Folytatás a 2. oldalon ↪

volt, hogy mire elkezdődnek a nagyobb arányú kinti munkák, illetve számítani lehet kora tavaszi árvízre, belvízre, addigra legyen vége az oktatásnak. A 72 órás, gondosan összeválogatott képzési program széleskörű ismereteket közvetített a hallgatók számára. A főbb oktatási témák a következők voltak: geodézia, gépismeret, árvízmentesítés, folyószabályozás, árvízvédekezés, belvízvédekezés, vízhasznosítás, vízrajz, talajmechanika, vízgazdálkodási művek fenntartása, vízminőségi- és környezeti kárelhárítás, vízgyűjtő-, és vízkészletgazdálkodás, igazgatási

és jogi ismeretek, munkavédelmi ismeretek, munkaügyi ismeretek és kommunikáció-nyilvánosság. Mindezen, szerteágazó ismeretanyagot a témákban legjáratasabb munkatársaink adták elő. Előadói, illetve gyakorlatvezetői minőségben összesen huszonöt fő vett részt a munkában, kiket köszönet illet alapos felkészülésükért és színvonalas, hatékony munkájukért.

A képzés február hónap folyamán, hetente három napon keresztül valósult meg. Az ismeretek elsajátításáról szóbeli vizsgán kellett

számot adniuk a hallgatónak, akik számára szokatlan volt egyrészt a felkészülésre rendelkezésre álló szűkös idő, másrészt a számos tétel, melyek közül hármát kellett húzniuk a vizsga alkalmával.

A vizsga február 24-én zajlott le. Valamennyi kollégánk eredményesen vette az akadályt. További munkájukhoz jó egészséget és sok sikert kívánok magam és az oktatásban részt vett valamennyi közreműködő nevében.

Kisházi Péter Konrád

Pillanatképek a tanfolyamról

SZAKMAI TUDOMÁNYOS ROVAT

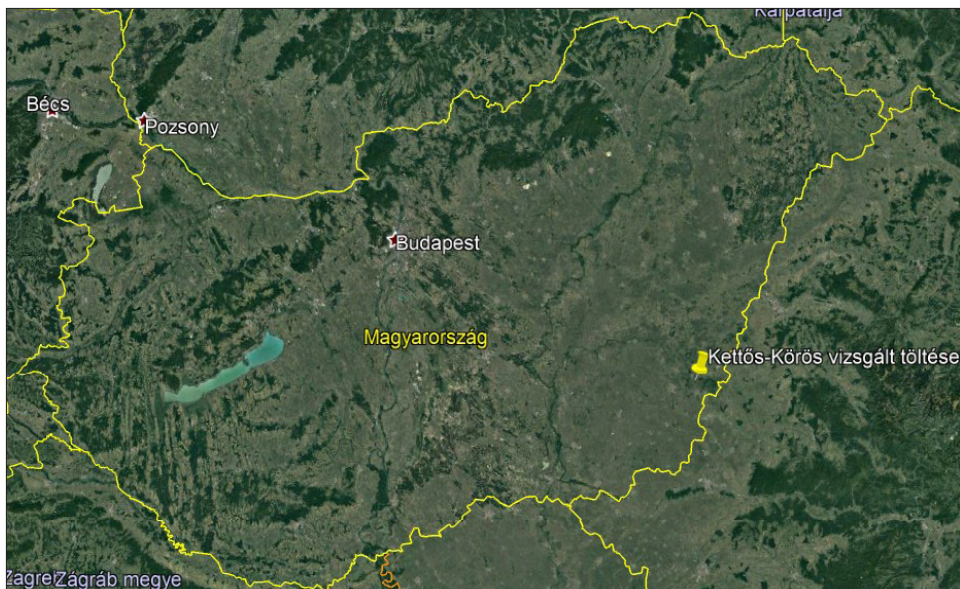
Kettős-Körös jobb oldali töltés 35+500–35+600 tkm közötti szakaszának felszíni geofizikai vizsgálata

Árvízkor az árvízvédekezések egyik természetes velejárója az árvízvédelmi jelenségek kialakulása. Jól tudjuk, hogy egy-egy árvíznél - e jelenségek elleni védekezés - igen nagymértékű anyag- és

erőmozgósítás szükséges a sikeres védekezés érdekében. A jelenségek kialakulását elsősorban a töltések belső szerkezeti állapota határozza meg. Ezen jelenségek megelőzésére a nyugalmi állapot

monitorozásával nyílik esély. E cikk a töltések egy lehetséges belső szerkezeti vizsgálatát mutatja be a Kettős-Körös jo. 35+500-36+600 tkm szelvény példáján. Az

Folytatás a 3. oldalon ↪

1. ábra A Kettős-Körös vizsgált töltésszakaszának elhelyezkedése

utóbbi évtizedek fejlesztéseinek köszönhetően a mérnöki eszközök és informatikai alkalmazások igen elterjedteké váltak a vízűgyes szakmában is.

A töltések belső szerkezeti állapotának vizsgálata esetében geotechnikai szempontból is történtek változások az évek folyamán. A mérések, ahogy korábban úgy most is 2 típusra bonthatók. Ilyenek a roncsolásos és roncsolásmentes vizsgálatok. Roncsolásos módszer a hagyományos geotechnikai fúrásos mintavételezés. A mérőeszközök fejlődésének hála az árvízvédelmi töltésekkel kapcsolatos méréseket sokkal pontosabban és hatékonyabban lehet elvégezni: geometriai szempontból egy LIDAR (Light Detection and Ranging, lézeres alapú távérzékelés) mérés alapján, vagy felszíni geofizikai eszközökkel: GPR (Ground Penetration Radar, földradar), ERT (Electrical Resistivity Tomography, elektromos ellenállástomográfia, más néven multielektrodás mérés) vagy szeizmikus mérésekkel. A roncsolásmentes vizsgálatok esetében az informatikai eszközök fejlődésével lehetőség nyílt az árvízvédelmi töltések belső szerkezetének részletesebb vizsgálatára. E vizsgálatok betekintést nyújthatnak a töltések belső szerkezetébe és további értékelést adhatnak a biztonságos védekezés érdekében, miközben a mérés során a gát szerkezete nem sérül.

A KÖVIZIG területén 2019. április 18-án és 2019. május 14-én a Kettős-Körös jobb oldali árvízvédelmi

töltésének 35+500 – 35+600 tkm szelvényében ún. multielektrodás méréssel vizsgáltuk a töltésszakaszt a GeoGold Kárpátia Kft. szakemberével közösen

A vizsgálat az egyenáramú felszíni geofizikai mérések közül az elektromos ellenállás tomográfiával (Electrical Resistivity Tomography, ERT) történt. A módszer lényege, hogy 2 áramelektrodán áramot juttatva a földbe, két másik, ún. potenciálelektroda-páron mérhető a kialakuló feszültségkülönbség. Ezekből származtatható a látszólagos fajlagos elektromos ellenállás a föld egy pontjában. Sok elektrodát egy rendszerbe kötve, automata szoftveres vezérléssel (egy, a feladatra specializált mérési szekvenciával előre beállítva) több ezer adatpont lemérésével

történik a mérés. Az adatfeldolgozás során (melynek főbb lépései az adatszűrés és a geofizikai inverzió) kapható a fajlagos elektromos ellenállásszelvény a vizsgált szakaszra, mely valós fizikai paramétereloszlásként jellemzi a vizsgált térrészt. A kapott fajlagos elektromos ellenállásszelvényekhez hozzárendelve a szelvények EOY koordinátáit, megkapjuk a töltés egyes szelvényeiben a 2D-s multielektrodás mérések eredményeit. Több szelvény mérése esetén 3D-s adattömb előállítása lehetséges. A mérések Iris Instruments gyártmányú Syscal Switch Pro 96 ERT műszerrel történtek, 96 elektrodával és Wenner-Schlumberger szekvenciával. Az elektrodák pozícióit RTK GPS-szel mértük be, a pontos térbeli pozícionáláshoz.

A vizsgált töltésszakasz a Kettős-Körös azon részén található, mely a régies nevén a Gyula-Békési Nagycsatorna volt, azon belül is a Fehér-Körös és a Fekete-Körös összefolyásánál található Szanazug nyaralóterület dobozi oldalán, tehát a Kettős-Körös jobb oldali töltésének 35+500-35+600 tkm közötti szakasza. A geometriát tekintve, - a hatályos jogszabályoknak megfelelően - a töltés vertikális értelemben véve magasságiányos, horizontálisan viszont megfelelő keresztmetszetű. Az árvízvédelmi töltés inhomogén „hagymaszelvényű” töltésszerke-

Folytatás a 4. oldalon →

2. ábra A mérési terület

zettel rendelkezik, ami annak köszönhető, hogy a védművet folyamatosan fejlesztették és jelenlegi formáját egymásrahalmozással érte el.

A 2019. április 18-ai mérést megelőző 4 napban csapadék nem hullott, a töltés koronája és részűje is kaszált állapotban, rövid fűborítottságú volt, ami közepesen ideális állapot volt a geofizikai mérés elvégzésére. A vizsgált időszakban - a helyszíni szemle alapján - megállapítást nyert, hogy állati aktivitás (pl.: vakondtúrás) sem volt tapasztalható, ami szintén hozzájárult a mérés jó minőségéhez.

A roncsolásmentes ERT mérés célja a gát felszín alatti viszonyainak feltárása. A töltésszakaszon 14 szelvényt mértünk, amelyeken 1 m-es osztással helyeztük el az elektródákat. A 14 szelvényből 1 szelvényt a töltés tengelyében, hosszirányban a mentett oldalon, 13 szelvényt (7 méteres szelvény-távolságokkal) a töltésre merőlegesen mértünk a vízdali töltéslábtól a mentett oldali töltéslábig.

A mérés során a töltéstestben nem tártunk fel olyan tárgyakat és eszközöket (antropogén eredetű objektumok), melyek az elektromos vezetőképességben változásokat okoztak volna (pl.: fém és beton oszlopok, valamint törmelékek). A felmérés alapján megállapítható volt, hogy a töltéstestet agyag és homok mátrix alkotja.

A mérésből kapott képek közül a jellegzetesebb szelvények eredményeit mutatom be az alábbiakban.

Hosszirányú szelvények a töltés tengelyében mérve (Kettős-Körös 35+500-35+595)

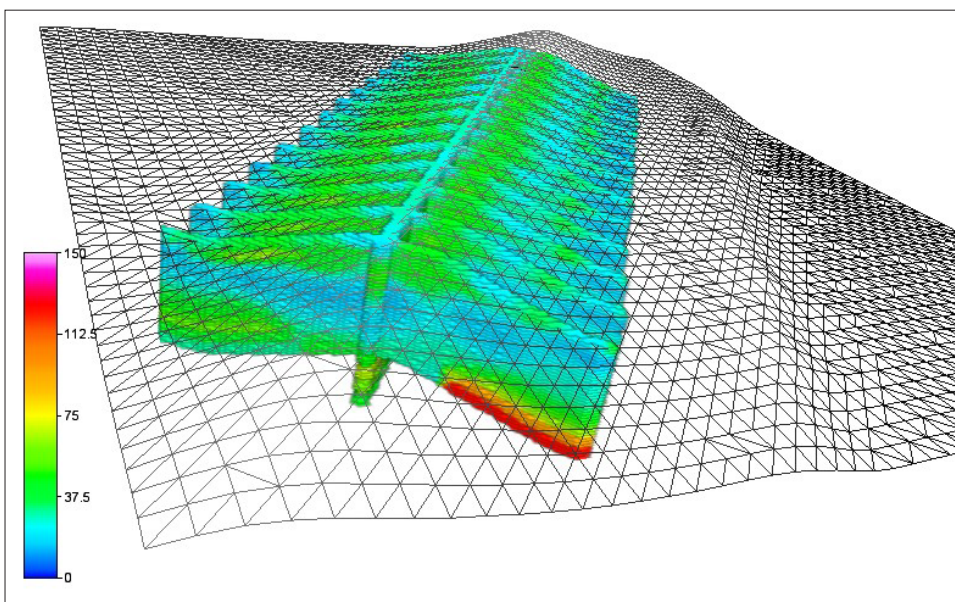
A mentett oldali koronaélben az ellenállás modelljét a 6. ábra szemlélteti. A 2D modellképen jól azonosíthatók az egyes elemek a felszín alatt. A fajlagos ellenállás-szelvények kiértékeléséhez fontos tudni, hogy az egyes anyagokhoz rendelhető egy általános karakterisztikus ellenállástartomány, ám ezt több effektus befolyásolhatja (pl.: víztelítettség, kompaktság, fémtartalom), ezáltal nincs uniformizálható kiértékelése a szelvé-

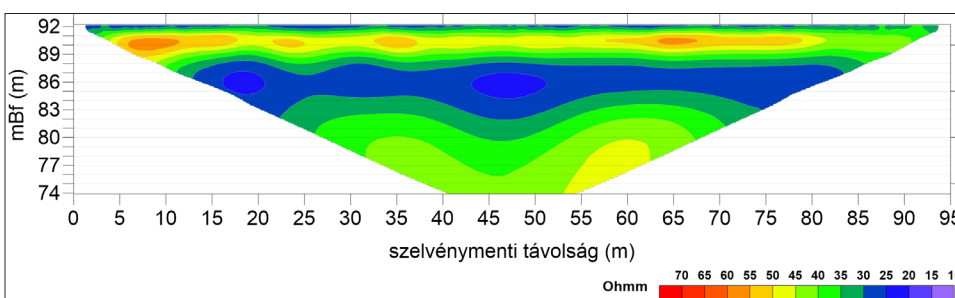
3. ábra A töltés állapota mérés közben

4. ábra A mérőműszer

5. ábra Kettős-Körös jobb oldal 35+500-35+600 tkm közötti vizsgálatok 3D modellje

6. ábra A mentett oldali koronaélben az ellenállások modellképe

Folytatás a 5. oldalon →

nyeknek, mindegyik külön-külön megfontolást igényel.

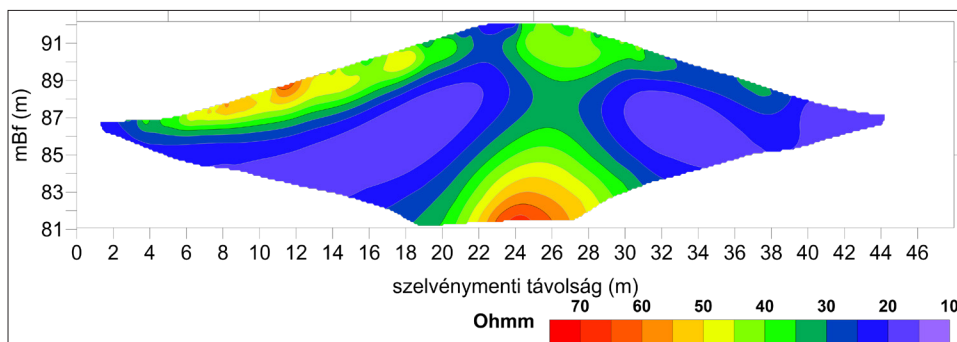
Ezeket figyelembe véve, a következő értelmezés adható a 6. ábrára: A felső 1 m alacsony ellenállása a felázott talajnak köszönhető. A gát magja, kb. 87 és 92 mBf között található, kb. 30-65 Ohm fajlagos elektromos ellenállással. Jól látható, hogy a gát a korona mentén inhomogén: tömörebb (nagyobb ellenállás), illetve kevésbé tömör (kisebb ellenállás) részekből áll. Látható, hogy a gát magjának vertikális kiterjedése is változó, az alapszintje nem egyenletes síkon helyezkedik el. Megjegyzendő, hogy ez a koronára merőleges állékonyságra nem feltétlen ad mérvadó információt, csupán a tengelymenti szerkezetkülönbségekről, illetve a tengelymenti alapzat egyenetlenségéről. 86-87 és 82-83 mBf között egy jól átázott homokos talajréteg található (mérés idején kb 87 m-n volt a vízszint), ezáltal a talajvízszint is magasabban volt. Ez alatt egy nagyobb ellenállású, feltehetően alapvetően homokos mátrixú összlet található.

Keresztirányú szelvények a töltésen mérve

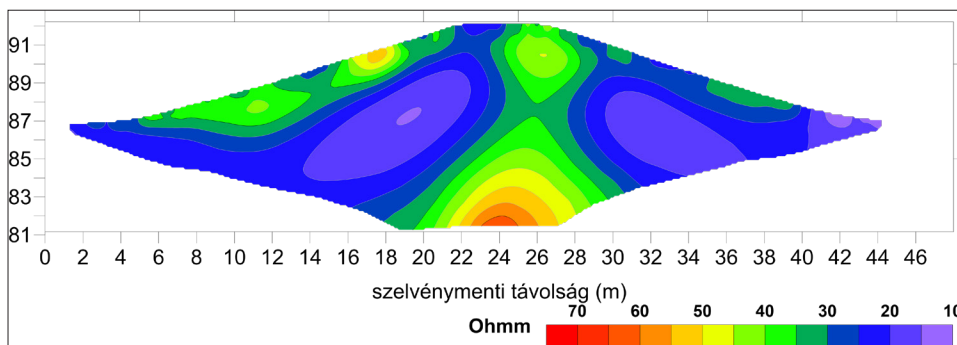
A töltés felső szerkezetének az ellenállásmodelljét a 7. és 8. ábra szemlélteti. A 2D modellkép szerint a töltés felső rétegein (0,0-1,5 m között) 30,0-50,0 ohm ellenállású területeket mértek, ami az agyagos területre jellemző.

Következtetések

Az árvízvédekezés során az árvízvédelmi töltések biztonsága elengedhetetlen. Annak ellenőrzésére, hogy a gátak szerkezeti integritása megfigyelhető és nyomon követhető legyen geofizikai módszerekkel, szisztematikus monitorozás szük-

7. ábra A töltéskoronán 35+500 tkm keresztmetszében a fajlagos el. ellenállás modellképe

8. ábra A töltéskoronán 35+591 tkm keresztmetszében a fajlagos el. ellenállás modellképe

séges. A mérést célszerű rendszeresen elvégezni a gátak teljesítményének felméréséhez és biztonságának meghatározásához. A vizsgálat célja a Kettős-Körös töltésének belső szerkezetének vizsgálata, valamint értékelése volt a szivárgási útvonalak kialakulása szempontjából. A vizsgált töltésszakasz modellképeiből egyértelműen kirajzolódik, hogy inhomogén árvízvédelmi töltésszakaszról van szó, amiről tudjuk, hogy a töltésfejlesztések következtében egymásrahalmazással épült hagymaszelvényű töltés.

A különböző ellenállású lencsék a gátban eltérő területeken találhatóak, amik a szivárgást elősegíthetik. A hagymaszelvényű töltések építéséből következtetett hipotézis, hogy az egymásra halmozott

rétegek mentén szivárgási útvonalak alakulnak ki, a jelen írásban prezentált geofizikai modellel nem bizonyítható. Ennek lehet oka, hogy a méréseink kísérleti jelleggel voltak, így az iparban használatos általános beállításokat és paramétereket használtuk. Más, nagyobb felbontású specifikus beállításokkal nagyobb felbontás és pontosabb mérési adatok érhetőek el. Az itt használt beállítások ugyanakkor gyorsan, nagyobb skálán mutatnak átfogó képet a gát inhomogenitásának mértékére, melyek alapján lehatárolhatók olyan zónák, ahol nagyobb felbontású mérésekre lehet szükség.

**Tímár Attila KÖVIZIG,
Lukács Tamás
GeoGold Kárpátia Kft.**

Markánsan változott a mezőgazdasági vízszolgáltatás jogi háttere

Olyan szerencsésnek mondhattam magam, hogy a Békés Megyei Hidrológiai Társaság 2020. évét az én előadásom nyitotta meg, melynek témája a 2019. évi mezőgazdasági vízszolgáltatás volt a jogszabályváltozások tükrében.

Már a címválasztáskor is fontosnak találtam, hogy a jogszabályváltozásokat előtérbe helyezzem az

előadásom során, hiszen a 2019. évi idény jogszabályi környezete markánsan változott. Talán a legfontosabb, hogy a 115/2014. (IV.3.) Korm. rendeletet 2019. január 1-i hatállyal módosította a 288/2018. (XII.21.) Korm. rendelet, és bevezette az 1500 Ft/hektár díjat a halastavi vízhasználatokra. Továbbá a 10/2019. (III.29.) BM rendelet (Magyar Közlöny

53. szám) alapján megváltozott az öntözési idény, mely március 1. napjától október 31. napjáig tart, a halastavi idény nem változott. A 98/2019. (IV.30.) Korm. rendelet bevezette a rendkívüli öntözési célú vízhasználatot vízhiányos időszakban. További érdekességként ismertettem az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII.

Folytatás a 6. oldalon →

törvényt, illetve a 1664/2019. (XI.25.) Korm. határozatot, mely az öntözésfejlesztéshez szükséges intézkedésekről szól.

Fentiek mellett mérnökként természetesen a 2019. évi mezőgazdasági vízszolgáltatási idény alakulását is bemutattam. Az idény eleji és idény végi szintén szárazabb (aszály sújtotta) időjárás következtében, több mint 59 millió m³ vízmennyiséget szolgáltatunk ki térítésmentes mezőgazdasági vízszolgáltatás keretében a vízhasználók részére, míg további 4 millió m³-t térítéses vízmennyiségként a Biharugrai halastórendszer részére. Összehasonlításként ez a vízmennyiség a 2018. évi idényben összesen 57 millió m³, míg a 2017. évi idényben 55 millió m³ volt.

Végezetül a 2019. év öntözésfejlesztéseit ismertettem, hiszen jelentős iszapkotrási munkálatokat, műtárgyak-, burkolatok javítását, szivattyúk- és kapcsolószekrény beszerzését is sikerült abszolválnunk a hazai vízgazdálkodás öntözési célt szolgáló fejlesztési javaslatairól szóló kormányhatározatban meghatározott forrásból, az infrastrukturális hiányok megszüntetésére. Érdekességként megemlítem, hogy a 1800/2018. (XII. 21.) Korm. határozat 1.

Az MHT rendezvénynek nagytermünk adott otthont

pontja szerint az öntözési célra felhasználható vízgazdálkodási rendszerek fejlesztésének 2019. évi előkészítési-tervezési munkái keretében a „Szarvasi-Holtág rugalmas vízpótlási lehetőségének kiépítése I. ütem” nevezetű projekt tervezési feladatait a VIZITERV Environ Kft. végezte.

Összességében az igazgatóságunk nagytermében megtartott előadás családias környezetben zajlott le, ám az érdeklődők között a műszaki részleg mellett nagy örömmre

szolgált, hogy a jogi osztály dolgozói és a nyugdíjas éveit töltő korábbi munkatársaink is képviseltették magukat. Fontosnak tartom, hogy egyre több fiatal tartson hasonló környezetben előadást, hiszen a munkájuk érdekességének bemutatása mellett remek alkalom rutint szerezni és persze fontos, hogy egyre többen vegyünk részt ezeken az eseményeken, hiszen ezzel is bővül a tudásunk, látásmódunk.

Kurucz Máté

Magyar-Román albizottsági találkozó

Hajdúnánáson, 2020. február 25 - 27. között tartott találkozót a Magyar-Román Koordinációs és Együttműködés Fejlesztési Albizottság. A találkozóra a Magyar-Román Vízügyi Bizottság XXX. Ülésszakán, Gyulán, 2019. május 17-én felvett jegyzőkönyvi határozat alapján került sor. A román tárgyaló delegáció vezetője Simona Olimpia Negru kormány-meghatalmazott helyettes, tagjai Anna Roman határvízi titkár és Carmen Mihailescu szakértő voltak. A magyar delegáció vezetője Szabó János koordinációs és együttműködés fejlesztési albizottság vezető, tagjai Nagy Zoltán határvízi titkár, Bara Sándor az ár- és belvízvédekezési albizottság vezetője és Gnant Boglárka szakértő voltak.

jegyzőkönyveket, és jóváhagyásra előterjesztették a Magyar-Román Vízügyi Bizottság soron következő ülészakára. Áttekintették az

átdolgozás alatt álló szabályzatok helyzetét, a véglegesítés alatt álló szabályzatok mellékleteit, felül-

Folytatás a 7. oldalon →

A találkozó a jegyzőkönyvek aláírásával zárult.

vizsgálták a „Vízátvezetési költségek elszámolási Szabályzata” című szabályzatban foglaltak teljesítését. Áttekintették „A határon áterjedő hatást kiváltó beavatkozások és projektek felülvizsgálatának eljárási rendjéről” című szabályzatban foglaltak teljesítését. Korszerűsítették a „Magyar Köztársaság és Románia vízügyi szerveinek határátkeléséről és kapcsolattar-

tásáról” című szabályzat előírásait, valamint „A rendkívüli árvízveszély és balesetveszély, valamint a határon áterjedő hatással járó rendkívüli szennyezések esetében a Magyar Köztársaság és Románia vízügyi szervei közötti információcsere és a kölcsönös vizuális megfigyelő repülések végrehajtására vonatkozóan” című szabályzat előírásait.

A találkozó az eredményes tárgyalásokat követően jegyzőkönyv aláírásával zárult.

Forrás: Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság - Vízcseppek

Bara Sándor
TIVIZIG igazgató

44 településről foglalkoztattunk regisztrált álláskeresőket

Február végén lezárult a 2019. évi közfoglalkoztatási program, mely 2019. március 1-től 2020. február 29-ig tartott. A programban 44 településről dolgoztak regisztrált álláskeresők. Az átlagos létszám 448 fő volt. Több mint húszféle feladatkörben végeztek értékes munkát, amelyek között adminisztrációs teendők, takarítás, hulladékgyűjtés, őrzésvédelem, raktározási feladatok, gáttestek, magasépítmények, ár- és belvizes műtárgyak karbantartása, cserje- és nádirtás, kaszálás, erdők ápolása, facsemete pótlás, uszadék kiszedés, töltéstartozék gyártás, illetve vízkárhelhárítási feladatok szerepeltek. Szivattyúüzemeltető képzésben 12 fő vett részt, mely tanfolyamot igazgatóságunk idén is megszervez a közfoglalkoztatottak számára.

A 2020. évi OKP 2020. március 1-jén indult és 2021. február 28-ig tart. Az új programra 470 fő átlaglétszámot terveztünk. Március közepéig 411 főre sikerült feltölteni az állományt, további 59 személy foglalkoztatására van még lehetőség.

Szelvénykövek cseréje a közfoglalkoztatás keretében

A közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó beszerzések tekintetében a szerződés kötés megtörtént a járművek bérlésére, megérkezett a fénymásoló papír, és a védőfelszerelések egy része. Folyamatban van az eszközök, szerszámok, anyagok, munkaruházat beszerzése. A ko-

ronavírus járványra való tekintettel, az eredetileg tervezett tisztítószereken felül, további fertőtlenítő szereket és higiéniai termékeket rendelünk.

Szabolcsi Katalin Éva

20 éve történt a tiszai cianid szennyezés

2000. január 30-án Romániában az aranymosással foglalkozó Aurul cég nagybányai (Baia Mare) létesítményéből mintegy 100-120 ezer köbméternyi cianid- és nehézfém-tartalmú szennyvíz zúdult a Zazar- és Lápos-folyóba, ahonnan a Szamosba, majd a Tiszába került. Az eddigi legsúlyosabb magyarországi vízszennyezés mintegy két hét alatt vonult le a folyó magyar szakaszán, felmérhetetlen károkat okozva. Erre emlékezve az Országgyűlés 2000-ben február

1-jét a Tisza Élővilágának Emléknapjává nyilvánította.

A Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki és Szegedi Területi Szervezetének Környezetvédelmi, Vizes Élőhely-védelmi és Limnológiai Szakosztályának szervezésében vettek részt igazgatóságunk kollégái 2020. január 31-én a Tiszát ért cianid szennyezés 20. évfordulója alkalmából szervezett előadóülésen. A rendezvény helyszíne a Szolnoki Polgármesteri Hivatal Hu-

bay Ferenc díszterme volt. Szalay Ferenc Szolnok város polgármestere köszöntötte a jelenlévőket, majd beszámolójában felelevenítette a 20 éve átélt eseményeket, kiemelve és megköszönve a szakmai szervezetek példaértékű összefogását és munkáját.

A rendezvényen beszédet mondott több jeles személyiség mellett Dr. Hoffmann Imre közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár,

Folytatás a 8. oldalon →

Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója, dr. Szlávik Lajos, a Magyar Hidrológiai Társaság elnöke, valamint Lovas Attila, a KÖTIVIZIG igazgatója.

Az előadások sorát Fejes Lőrinc, a KÖTIVIZIG kiskörei szakasz-mérnöke nyitotta, aki ismertette a Kiskörei duzzasztómű – a szennyhullám levonulásakor alkalmazott,

s azóta Noé bárkájaként is emlegetett - rendkívüli üzemrendjét, illetve azokat a vízkormányzási beavatkozásokat, amelynek ered-

Folytatás a 9. oldalon ↗

Tiszai ciánszennyezés 2000-ben
Photo: Délmagyarország/Karnok Csaba

A román-ausztrál tulajdonú Aurul a környék fém-bányáinak meddőhányóiból nyerte ki az aranyat és ezüstöt, a fejlettebb országokban már nem alkalmazott ciános kioldással. Mivel az eljárás vízigénye igen nagy, a mérgező mosóvizet ülepítés után újra felhasználták. A Zazar község közelében lévő ülepítő gátja 2000. január 30-án éjszaka a heves esőzések, a gyorsan olvadó hó miatt mintegy 25-30 méteres szakaszon átszakadt, a mintegy 120 tonna ciánt és nehézfémeket tartalmazó szennyvíz a Zazar-, onnan a Lápos-folyóba ömlött, majd a Szamoson keresztül elérte a Tiszát. A vállalatnál nem létezett kárelhárítási terv, így nem történt kísérlet sem a szennyezés lokalizálására.

A hivatalos írásbeli román értesítés 2000. január 31-én este érkezett a Felső-Tisza Vidéki Környezetvédelmi Felügyelőségre. A magyar vízügyi szervek mindent megtettek a szennyezés hatásainak mérséklésére, a Tisza menti települések ivóvíz-ellátásának biztosítására, az élővilág megóvására, illetve a tömeges halpusztulás után a tetemek eltávolítására. Így sikerült elérni, hogy a Tisza-tó felületének 93 százaléka épen maradt, a kiskörei erőmű alatti szakaszon a holtágak és az árterek csak minimális mértékben szennyeződtek.

A szennyezés súlyosságára jellemző, hogy a minden élőlényre halálos cián koncentrációja kezdetben a magyar szabvány szerint megengedett határérték 180-szorosa volt, a Szamos-Tisza összefolyásánál 135-szörös, a kiskörei víztározónál – a duzzasztásnak és az áradásoknak köszönhetően – 34-szeres, Szeged alatt 15-szörös értéket mértek. Halpusztulást még Belgrád alatt is észleltek, és még a Duna bulgáriai szakaszán is határérték feletti volt a koncentráció. A Magyarországra befolyó Szamos vízében 32,6 milligramm cianidot mértek, az emberi szervezetnek már a 2,86 milligramm is kritikus.

A baleset hírére a magyar vízügyi szakemberek azonnal cselekedni kezdtek. Arra esély sem volt, hogy megállítsák az érkező hullámot, viszont a víz toxikus koncentrációjának hígításával enyhíteni

tudták a károkat, amelyben a Kiskörei Vízlépcsőnek kulcsszerepe volt. A Tiszába érkező mellékfolyók hígító hatása kevés lett volna, így a víztározóként funkcionáló Tisza-tó lett a megoldás.

Kiskörénél megkezdték a Tisza-tó felduzzasztását, hogy még a cianidos szennyvíz hulláma előtt nagy mennyiségű tiszta vízzel töltsék fel a tározót. Majd lezárták a tóhoz vezető öblítőcsatornákat, hogy a szennyezett vizet a folyómederben tartsák. Február 7-én érkezett Tiszabábolnához, a Tisza-tó felső részéhez a mérgező hullám, ezzel egy időben pedig megkezdték a vízlépcsőnél a tározó gyors ürítését, és tulajdonképpen egy árhullámot indítottak el. A tározómedencéből 25 millió köbméternyi tiszta vízzel sikerült felhígítani a szennyezést.

Mivel ezen a télen elég alacsony volt a Tisza vízálása, a kialakult árhullám is a folyómederben tudott maradni, így a hullámtéri kubikok, holtágak nagyrészt megmenekültek a szennyezéstől.

Bár a szennyezés koncentrációját ezzel az akcióval nagymértékben sikerült csökkenteni, hiszen a Tiszafürednél mért 5,2 mg/l-es koncentráció Kiskörénél 3,8-ra csökkent, Szolnoknál pedig „csak” 8 órán át haladta meg a kritikus 2 mg/l értéket, a mérge pusztítása így is hatalmas volt.

A ciánfolt február 12-én hagyta el Magyarországot területét, pusztítását jellemzi, hogy áprilisi becslés szerint az érintett folyókban 1241 tonna hal pusztult el. A Tisza azonban a vártnál gyorsabban tért magához. Fürödni már a szennyezés levonulása után nem sokkal lehetett, 2002-re rendeződött az alacsonyabb rendű élőlények (kagylók, szitakötők, kérészek, rákok) állománya. Három-négy év alatt a vízi élővilág 95 százaléka ismét megjelent a Szamosban és a Tiszában, az ökoszisztéma állapotának egyik szimbolikus indikátora, a tiszavirág túlélte a katasztrófát. A halászati vállalkozások vesztesége azonban óriásinak bizonyult, mert csökkent a hozam, sokáig magas volt a lebegő hordalék és az üledék nehézfém-tartalma.

Magyarország a ciánszennyezés miatt 29,3 milliárd forintos kárigényt jelentett be, amely az élővilágot ért károkat és ezek helyreállítási költségeit is tartalmazta. Románia az Aurult tette felelőssé a környezeti katasztróféért, az ottani vizsgálat szerint a katasztrófát „előre nem látható körülmények” okozták. A magyar állam 2001-ben kártérítési pert indított az Aurul ellen, mert a cég nem válaszolt a peren kívüli megegyezés ajánlatára. Az elhúzódozó perben 2006-ban a Fővárosi Bíróság közbenső ítéletként kimondta, hogy a ciánkatasztróféért az Aurul jogutódát, a Transgold céget terheli a felelősség, de a károkozó a mai napig nem fizetett. A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága 2009 januárjában elmarasztalta Romániát, mert az állampolgároknak nem szavatolták Nagybányán a tiszta és egészséges környezethez való jogot.

ményeként a mérgező anyagot sikerült jelentősen felhígítani, s a folyó medrében levezetni, ezzel megmenteni 13 holtágban és a Tisza-tó vízfelületének 93 százalékán a páratlanul gazdag élővilágot. Dr. Szalma Elemér, a Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) Vizes élőhely-védelmi Szakosztálya elnökének prezentációjából a hallgatóság képet kaphatott arról, hogy milyen botanikai értékek pusztulhattak volna el, ha a cianid elárasztja a Kiskörei-tározót. Kovács Pál, a KÖTIVIZIG Regio-

nális Laboratóriumának biológusa a védekezéskori vízminta-vételezéseknél szerzett személyes élményeit, benyomásait osztotta meg. Felkért hozzászólóként Bodnár Gáspár, a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője pedig a Tiszát jelenleg is fenyegető környezeti veszélyekre hívta fel a figyelmet.

Magyar Péter Gyuláné Bede Marianna, a Víz-és Csatornaművek Koncessziós Zrt. műszaki igazgatója előadásában bemutatta, hogy a szennyezés milyen hatást gy-

korolt nyolc település ivóvízellátására.

Dr. Varga Pál, az MHT Környezetvédelmi Szakosztálya elnöke arról szót, hogyan élte meg a 20 éve történeteket.

Az előadásokat követően Lovas Attila, a KÖTIVIZIG igazgatója mondott zárszót.

Bányai Barbara

Forrás:

www.szegedma.hu/2020/01/at-tisza-fekete-napjai-20-eve-volt-at-tiszai-cianszennyezés

www.kotivizig.hu

Víz Világnap „kicsit” másként

A Víz Világnap idei szlogenje a Víz és Klímaváltozás volt. Már januárban megkezdődött a szorgos munka, hogy idén is méltóképp ünnepelhessük e jeles napot. Kiállításmegnyitó a Tájvízházban a vízzel a középpontban, városi rendezvényünkön bemutatók sokasága a klímaváltozás jegyében, iskolások és óvodások remek előadásai a színpadon, pályázatok kicsiknek és nagyobbaknak, de sajnos a koronavírus járvány teljesen keresztülhúzta számításaink, és a március eleje azzal telt, hogy a sok munkával előkészített rendezvényeket lemondjuk. Egyelőre víz világnapi pályázataink értékelésére se kerülhetett sor, hiszen a zsűri tagjait sem tudtuk összehívni, természetesen, amint a helyzet engedi, erre mindenképpen sort kerítünk.

Az ez évi napsütéses víz világnapi beszámolóink helyett, Szabó János

igazgató úr sorait osztjuk meg hírlevelünk hasábjain az ünnep alkalmából:

A Víz Világnapján több megemlékezést szoktunk tartani, ennek egyik legkiemelkedőbb és talán legérdekesebbje a székházunk előtt - elsősorban gyermekek számára - tartandó rendezvény. Az idén - mivel a Víz Világnapja vasárnapra esett - március 20-án, pénteken szeretnénk volna együtt ünnepelni, melynek előkészületei már jó néhány héttel ezelőtt megkezdődtek. A korábbi években a nap közeledtével izgatottan figyeltük az időjárás-előrejelzéseket, hogy meg tudjuk-e tartani az összes programot. Volt már rá példa, hogy csak korlátozottan tudtuk megmutatni mindazt, amit szeretnénk volna, a szó szoros értelmében a nagyterembe szorultunk a rendezvényvel.

Ez az év azonban új kihívás elé állított bennünket, és március elején tanácstalanul kérdeztük egymást, hogy meg tudjuk-e tartani a rendezvényeinket. Sajnos hamar kiderült, hogy csak a korábban meghirdetett víz világnapi pályázatok tudnak sorra kerülni, azok is a megszokott ünnepélyes eredményhirdetés nélkül. A Tájvízházba tervezett kiállítás - melynek megnyitója a víz világnapi események első része lett volna - elmaradt, és hiába készültek óvodások, iskolások és az erre önként vállalkozó kollégáink, a pénteki rendezvényt (pedig milyen szép idő volt!) le kellett mondanunk.

Most a koronavírus terjedésének megakadályozása érdekében hozott intézkedések betartása a feladatunk, elég, ha az OVF Facebook oldalán közzétett rövidfilmre gondolunk.

Ezúton is megköszönöm kollégáimnak a rendezvények megszervezésébe fektetett munkáját, valamint azon intézmények (óvodák, iskolák) felkészülését, akik részvételükkel, műsorukkal együtt ünnepeltek volna velünk.

Az ünnepi igazgatói értekezletünk is elmaradt, ahol hagyományosan megnézhattuk volna azt a filmet, amely az elmúlt évről szól. Ez a film mindig sok érdekességet tartogat és most is láthatjuk benne, hogy az elmúlt évben mennyi feladatot oldottunk meg, és mely alkalmakkor volt lehetőségünk az ünnepelésre. A film most is elkészült, mindenkinek jó szívvel ajánlom figyelmébe. (A film megtekinthető honlapunk - www.kotivizig.hu).

Folytatás a 10. oldalon →

www.kotivizig.hu www.vizvilagnap.hu

Kiállítók:
ANDREJ REMÉNYI, MARI DÖRINA, SZATHMARI HAJNALKA

Kiállítás megnyitóját:
2020. március 18. (szombat) 17.00 óra

Előadások:
Kék kőszobor: 105. ígéretek

Megnyitóját:
A Tisza-vízvilágnapján

A rendezvény támogatói:
MEDVEGY-ANDELIC

A KÖRÖS-VIDÉKI VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
A VÍZ VILÁGNAPJÁT A KÉK CÍMŰ
TISZAVEZÉLŐ MEGHÍVJA ÖNKÖRÖS-VIDÉKI VÍZVILÁGHÁZBA.

KÉK

A kiállítás időtartama:
2020. március 18. - április 30.

A kiállítás helyszíne:
Gyula, Városház u. 23.

A kiállítás keddi-vasárnapig 9.00 - 16.00 óráig látogatható a Tisza-vízvilágnapjával.
(A megnyitón a belépés ingyenes.)

www.kotivizig.hu www.vizvilagnap.hu

PROGRAMOK A BODOKI SZOBORNÁL FELÁLLÍTOTT SZÍNPADON

DELELŐTT - AHOI AZ ÓVODÁSOK ÉS FŐZSEREP
9.30 Bemutatók székhezűk körül
10.00 Víz világnapi kiállítás
GYVÉD Tömegvédelmi csapatok műsora
11.00 Pillingó csapatok Gyűjtsd össze az állatokért
11.45 Óvoda - Bereknyéki Óvoda, A legszemélyesebb
12.00 Óvoda - Micskóckó csapatok, Erdőházi Óvoda
12.15 A közem jobb és bal című műsora

AHOI AZ ISKOLÁSOK ÉS FŐZSEREP
13.00 Bemutatók székhezűk körül
Víz világnapi kiállítás
14.00 Gyűjtsd össze az állatokért és Sportiskola 3. évfolyam: Az erdő lelkei
14.30 A dal hallgatása
15.00 A Sportiskola 4. évfolyam: Jégéneke
15.30 A dal hallgatása
16.00 A dal tanuló - Hőférbéke és ... kicsit másképp
Gyula Imponans
16.30 A dal hallgatása
16.45 A dal tanuló - Mi vagyunk a változás hangja

**VÍZ VILÁGNAP 2020
MINDENKINEN FELADATA**

MÁRCIUS 20. 9.00-12.00 óráig
VÍZ VILÁGNAPJÁT MEGHÍVJA ÖNKÖRÖS-VIDÉKI VÍZVILÁGHÁZ ELŐTT

Gyula, Városház u. 23.

BEMUTATÓINK: Fákvesben a klímaváltozás hatása, a vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
Akiért víriga a világ - a bejárók helyszíne -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -
A vízvilágnapján, cselekedj! lakással -

KÉK - víz világnapi kiállítás a Tisza-vízvilágnapján
Március 20-án a belépés ingyenes!

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság rendezvénye kép- és hangfelvétellel kísérelhető meg. Részvételre kerül az előadás, hogy a felvételeket igazgatóságunk honlapján közzétegyük. A felvételek készítéséhez kérem a szükséges engedélyeket. A felvételek elkészítését követően a felvételek megtekintésére a honlapunkon kerül közzétételre. Szövegi információk: www.kotivizig.hu

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság rendezvénye kép- és hangfelvétellel kísérelhető meg. Részvételre kerül az előadás, hogy a felvételeket igazgatóságunk honlapján közzétegyük. A felvételek készítéséhez kérem a szükséges engedélyeket. A felvételek elkészítését követően a felvételek megtekintésére a honlapunkon kerül közzétételre. Szövegi információk: www.kotivizig.hu

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság rendezvénye kép- és hangfelvétellel kísérelhető meg. Részvételre kerül az előadás, hogy a felvételeket igazgatóságunk honlapján közzétegyük. A felvételek készítéséhez kérem a szükséges engedélyeket. A felvételek elkészítését követően a felvételek megtekintésére a honlapunkon kerül közzétételre. Szövegi információk: www.kotivizig.hu

hu – videótárában.)
Az ünnepi értekezleten hagyományosan elismerések átadására is sor került volna. A megérdemelt kitüntetések természetesen nem

maradtak el, azok átadására azonban a közvetlen vezető által szűk körben került sor. A későbbiekben, majd egy más rendezvény kapcsán pótoljuk, hogy kollégáink

méltó módon vehessék át elismerésüket.

Szabó János

VÍZ VILÁGNAPI KITÜNTETÉSEK

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter úr március 22-e, a Víz Világnapja alkalmából:

Kisházi Péter Konrád úrnak az Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály vezetőjének **Vásárhelyi Pál Díjat**,

Rétes Pál úrnak a Szarvasi Szakasz mérnökség szakasz mérnök-helyettesének **Miniszteri Elismerő Oklevelet** adományozott

a vízügyi igazgatás területén huzamosabb időn keresztül végzett példamutató munkájuk elismeréseként.

A Víz Világnapja alkalmából adott igazgatósági kitüntetések:

IGAZGATÓSÁGI DÍJ

Botos Gábor	gát-és csatornaőr 1
Faulháber Márton	informatikai és hírközlési referens
Gáspár Etelka	igazgatási ügyintéző
Megyeri Mihály	szakasz mérnök
Rácz Jenő	kiemelt gépkezelő 1
Szarka Mihály	gát- és csatornaőr 1

ELISMERŐ OKLEVÉL

Csukás Szilvia	titkárnő
Domonkos Szabolcs	szakágazati vezető
Klembucz Beáta	üzemfenntartási referens
Kliszék József	vízrajzi üzemeltető 2
Szilágyi Annamária	számviteli ügyintéző

A kitüntetetteknek ezúton is szívből gratulálunk!

A beporzók különleges világa a Tájvízházban

AKIKTŐL VIRÁGOS A VILÁG - A BEPORZÓK HELYZETE A KLÍMAVÁLTOZÁS TÜKRÉBEN

TÁJVÍZHÁZ 2020. március 10.
A rendezvényen való részvételhez bejelentkezés szükséges.
Jelentkezési határidő: 2020. március 6.
Telefonszám: +36 66 526 400 - 22259-es mellék
(kedd-vasárnap 9.00-16.00 óra között)

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság rendezvénye képe és hangfelvételei kizárólag a közérdeklődés érdekében kerülnek közzé. További információ: www.korisp.hu, szarvas@korisp.hu

Néhány évtizeddel ezelőtt Amerikában, az új évezredben pedig már Európában is világossá vált, hogy a háziméhek száma nagymértékben csökkent, ami pedig a gyümölcsfák és zöldségfélék beporzásának részlegességét vagy annak hiányát eredményezte. A növények megtermékenyülése ugyanis többféle módon történhet: vannak önbeporzós-, szélporozta-, vízporozta- valamint idegenbeporzós fajok. Az utóbbiak esetében a virágpór (pollen) a virág bibéjére vagy a magkezdeményre méhek, darazsak, lepkék, legyek, bogarak, csigák, denevérek és madarak közreműködésével kerül. A virágos növények a beporzás eredményessége érdekében illatos nektárral, figyelemfelkeltő szirmokkal és sok-sok virágporszemmel csa-

logatják a beporzást végző állatokat. Az emberiség számára óriási szükség is mutatkozik rájuk, mivel termesztett növényeink 70%-át, ételmeink legalább egyharmadát beporzás révén állítják elő nekünk a virágos növények. Életfeltételeiket a II. világháború óta kockáztatja - a mezőgazdasági gépek megjelenésével - a mezőgazdasági monokultúrák és a vegyszerek használatának az elterjedése. Ezen krízishelyzet megváltoztatását világszerte elkezdtek követelni mind magánemberek, mind közösségek, hogy ne csak a mezőgazdászok, hanem minden ember érezze felelősnek magát Földünk élőlényeiének sorsáért.

A Beporzók Napját 2018 januárjában két magánszemély kezdemé-

Folytatás a 11. oldalon ↗

nyezte hazánkban, és idén immár harmadszor tartanak figyelemfelhívó programokat az új természetvédelmi jeles nap alkalmából. Az ez évi eseménykörhöz a Tájvízház is csatlakozott, lehetővé téve múzeumi keretek között a beporzók életének megismerését, sugallva ezzel saját életvitelünk újragondolását is.

Hobbyméhészként

segítettem

bepillantást nyerni a háziméhek - mint a hazánkban is igen számmottevő népes családban élő beporzók - életébe, kitérve a méhek számunkra is áldásos munkavégzésére továbbá az általuk készített vagy gyűjtött méhészeti termékeknek az emberi szervezetre gyakorolt hatásaira. A délután folyamán két csoport is fogadtunk. Ignácz Marietta és Ökrös Márta ve-

zetésével a Gyulai Implom József Általános Iskola növendékei vettek részt a foglalkozáson és vittek magukkal rovarszállodákat. A felnőtt korosztályból pedig a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör tagjai jöttek el hasznos információkat gyűjteni a beporzókról.

Péli Tibor István

Kollégáink segítségével bepillantást nyerhettek a látogatók a beporzók életébe (Fotó: Rusznyák Csaba)

„Abban az időben a Föld ismét puszta és üres lett. A bolygó - egyensúlyából kibillenve - már csupán kevés flórával és faunával rendelkezett. Akkorra a nagy ínség következtében emberek sokasága eltűnt a Föld színéről. Artemidész - a múltat kutató, jövőt fürkésző ifjú - fölkerekedett, hogy ezen csapások okait megtudhassa az utolsó agg korú bölcstől.

- Mester, miért fordult ilyen rosszra a világ sorsa?
- Mindezeknek az okozói maguk az emberek. Ők tették sivárrá ezt a paradicsomot. Túl sokat használtak a természet javaiból, anélkül, hogy magát a természetet óvták, megbecsülték volna.
- Milyen volt korábban, midőn még harmóniában élt az ember a világgal?
- Összehasonlíthatatlan a mostani állapotokkal. Akkoriban még nem drónok és gépmadarak repkedtek fejük fölött, hanem ezernyi rovar, bogár, csúszómászó és madár munkálkodott azon, hogy a Föld növények virágaitól illatos, színes, tehát valamennyi érzékszervünket gyönyörköd-tető legyen. A növények tavasztól-őszig virá-

goztak, a gyümölcsfák virágzás után ontották a tengernyi gyümölcsöt, amit az asszonyok alig bírtak lekvárnak, szörpnek elkészíteni. Ma mindezek a vegyészek laboratóriumaiból indulnak és a gyárakon keresztül érkeznek el hozzánk. Minden merő mesterkéeltség! Nincsen ezeknek sem íze, sem illata. Hajdan a temérdek buja és bódítóan illatos növények között boldog emberek éltek, akik összhangban próbáltak lenni a Föld valamennyi lényével: állatokkal és növényekkel egyaránt. Manapság egymástól elszigetelt egyének az emberek, akik egymással már csak közvetve kommunikálnak és szórakozást számukra mindenféle gépek jelentenek. Jaj, ez az elfajzott generáció! Mivé lett ez a Hold alatti világ?!

- Mondd, Mester, visszafordítható-e még ez az egész? Lehet-e még a Földön idillikus állapot a teremtmények között?
- Sajnos nem. Immár késő mindezen változtatni. Korábban kellett volna megfontoltan élni. Irgalmazzanak nekünk az égiek.”

Huszonhatodik alkalommal ült asztalhoz a Gyöngyösi Lázár Emlékverseny mezőnye

Huszonhatodik alkalommal rendezték meg a Gyöngyösi Lázár Emlékversenyt január 4. és 5. között. Az emlékverseny Gyöngyösi Lázárnak, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság egykori Állami-díjas főmérnökének állít emléket, aki kiváló sakkozó és sportvezető volt.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság székházában megtartott hétvégi rapid tornára 32 sakkozó adta be nevezését. Ahogy azt Thuróczy Géza főszervező elmondta, a korábbi évekhez képest kisebb számú indulóval rajtolt el az emlékverseny, amelynek oka az, hogy a fürdővárosi tornával egy időben egy szegedi sakkversenyt is szerveztek, amely elvitte a mezőny egyharmadát. A szervezők elsősorban a békési és az orosházi sakkozók részvételét hiányolták, ám a gyulai intézmények fiatal sportolói sem ültek asztalhoz.

Az A csoportban az aradi Rujan Rodel Marinel diadalmaskodott, megelőzve a szintén Aradról érkező Ungureanu Sandut, a dobogó harmadik fokára a makói Restás Péter léptette bábuit.

A B csoport küzdelmeiben a címvédő Vaszkó Szabolcs szerezte meg a győzelmet, aki idén is százszázalékos teljesítménnyel lett első, az ezüstérmet Ponta Andrei szerez-

A rendezvénynek igazgatóságunk adott ismét otthont

te meg, a harmadik helyen pedig Pusztai Edvin fejezte be a tornát. A szervezők a csoportok dobogósai mellett az egyéni legjobbakat is díjazták, így a legjobb szenior játékosnak járó elismerést Sándor Péter vehette át, a legjobb ifjúsági sakkozónak Oltean Cristiant választották, a legjobb gyulai sakkozó címét Tamás Kornél érte el, a legjobb helyi lakos díját Bányai István érdemelte ki, a legjobb leány sakkozónak Polgár Szilviát, a legjobb 14 év alatti versenyző-

nek Prágai Bogdant választották, a legifjabb sakkozó elismerését Ponta Andrei részére nyújtották át. A verseny szervezői lapunknak elmondták, terveik szerint a jövőben is megszervezik a rangos viadalt, ebben az évben pedig ismét megrendezik az Erkel Ferenc Emlékversenyt.

Forrás: Gyulai Hírlap 2020.01.07.

Bimbó Lajos

„Régi-új” vezetőség a Baráti Kör élén

Vezetőségi ülésel indult az év január 27-én, melyen a 2020. évi programjainkat tervezgettük. A

legrosszabb álmunkban sem gondoltuk volna, hogy már a víz világnapi rendezvényre sem kerülhet

sor a járvány miatt, és a későbbiekben a „vis maior” helyzet mindent felülír.

A vezetőségválasztó közgyűlés

Kiemelkedő jelentőségű összejövetelünk volt február 13-án, vezetőségválasztást tartottunk. A leköszönő vezetőség nevében vetített képes, írásos beszámolót tartottam az előző választás óta eltelt közel 5 éves időszakról. Szlogenünk változatlan: „Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent és munkálkodhass a jövőn!” (Széchenyi István)

Köszönetünket fejeztük ki a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetőinek a támogatásért, mellyel lehetőséget adnak számunkra, hogy összejyjünk, helyet, technikát és

Folytatás a 13. oldalon ↪

működési kereteket biztosítva. A Baráti Kör vezetőinek és minden tagjának, akik munkájukkal, tevékenységükkel, ötleteikkel, érdeklődésükkel, jelenlétükkel, előadásukkal, gyűjtésükkel, személyes részvételükkel segítették a működést. Köszönetünket fejeztük ki dr. Vasas Ferencnének, akinek kutató munkája, team irányító tevékenysége, ötletei kapcsán nagyon értékes előadások, tablók, kiadványok, javaslatok születtek, 10 éve a Baráti Kör „szellemi motorja”. Cserkúti Andrásnének, kinek lektori munkássága és pontos észrevételei, javaslatai kiemelendők. A vezetőségi munkát nem vállalja a továbbiakban, de más vonatkozásban számíthatunk rá. Köszönjük a vezetésben eltöltött aktív 10 évet! Juhász Andrásnak, aki 5 éve lendületesen kapcsolja össze tevékenységünket a múzeumi összekötői szerepével. Kőváriné Szabó Erzsébetnek az évtizedes titkári munkáért, a sok szervezésért, a kapcsolatok életben tartásáért. Megemlékeztünk Takács Lajos tiszteletbeli elnökünkről is, aki példamutató lelkesedéssel, szakmai elhivatottsággal vett részt 9 éven át a vezetésben.

Ezután dr. Vasas Ferencné ismertette a választás szabályait, majd Kiss Katalin számolt be a Jelölő Bizottság munkájáról. A tagsággal történt egyeztetés alapján a tiszteletbeli elnöki poszt betöltését nem javasolták, a vezetőség létszámát 7 főre növelték. A vezetőséget titkos szavazással választottuk, az

eredményről a Szavazatszámoló Bizottság részéről Gabnai Zsuzsanna számolt be: minden szavazat érvényes volt.

A választás eredményeként a Baráti Kör elnöke Czakóné Czédli Jolán, titkára Kőváriné Szabó Erzsébet lett. A vezetőség további tagjai: dr. Vasas Ferencné, Csiffári Nándor, Schriffert András, Juhász András, Czakó András. Gratulálunk a 3 fő új, valamint a 4 fő újra megválasztott vezetőnek és jó munkát kívánunk nekik!

A 2020. évi munkatervünket elfogadtunk, mely nyitott, hiszen vannak már ismétlődő hagyományos feladataink, de újak is jönnek, és

vannak áthúzódó munkák, amit csak hosszú évek során tudunk végrehajtani.

Az archív fotók digitalizását megalapozó tervtári napokat is folytattuk Csiffári Nándor, Szabó Béla, dr. Vasas Ferencné és Czakó András részvételével.

Közös programunk volt még, március 10-én a „Beporzók napja” a Tájvízházban. Ehhez kapcsolódóan méhészeti ismeretterjesztő órán vettek részt tagjaink, meghallgatva Péli Tibor István tagtársunk érdekes bemutatóját.

Czakóné Czédli Jolán

Beporzók napja a Tájvízházban

Egymást segítve, tisztelve és megbecsülve 42 éven át... Interjú Kiss Attilával a Vízrajzi Monitoring Osztály leköszönő vezetőjével

Egy igen hosszú, 42 éven át tartó vízügyi életutat lezárva nyugdíjba vonulsz. Nemcsak kiváló szakmai munkáddal, de közösséget összekovácsoló személyiségeddel, remek ötleteiddel, egyéni humoroddal az egész vízügy meghatározó alakja voltál.

Fiatalabb kollégáink kedvéért, és hogy az olvasók is jól átlás-sák, tekintsük át pályafutásod fontosabb állomásait. Kezdjük úgy, hogy mikor, és hogyan lettél vízügyi, majd miként

jutottál el a Vízrajzi Monitoring Osztály vezetői pozíciójáig?

Baján a BME Vízgazdálkodási Főiskolai Karán 1977-ben végeztem és ösztöndíjas lévén adódott, hogy a vízügyi igazgatóságnál helyezkedjem el. A Szilágyi Lajos által vezetett Vízgazdálkodási Osztályhoz kerültem, amely akkoriban egy gigantikus osztály volt, mintegy 50 fő dolgozott ott. A vízminőségvédelemtől kezdve a vízrajzig, a felszínalatti- és felszíni vízgazdálkodáson át, az akkori informatikáig rendkívül széles spekt-

rumú tevékenységet fejtett ki. Én az osztályon belül a Kovács Lajos által irányított Műszaki Fejlesztési Csoporthoz (akkor még volt ilyen is) kerültem, ahol többek között az újítások menedzselése, tervbírálatok lebonyolítása volt a feladatomban. Másfél év katonai szolgálat után 1980 tavaszán álltam újból munkába. Alig melegekedtem meg a helyem, és máris belekóstolhattam az árvíz „ízebe”, hiszen nyár elején a minden korábbinál magasabb tetőzéseket és töltésszakadást is okozó

Folytatás a 14. oldalon →

árvíz kellős közepébe kerültem az éppen csoportvezető nélküli Vízrajzi Csoporthoz. A vízrajznál dolgozni ezidőtájt különleges élmény volt. Egyrészt terep- és emberismeretet adott, másrészt az akkori technikai szint csúcsát képező eszközök használatát tette lehetővé. Több száz vízhozammérést hajtottunk végre, melyek eredményeit csak kezdetleges informatikai eszközökkel tudtuk feldolgozni.

Az előzőekben már említettem Szlávik Lajost, akitől hihetetlenül sokat tanultam, és akivel az 1980-as, majd az 1981-es árvizek hidrológiai feldolgozása kapcsán nemcsak a terepi, hanem az irodai feldolgozások terén is módomban volt együtt dolgozni. Mivel mindkét említett árvíz szükségtározással járt együtt, ez jó alkalmat adott az árvízi szükségtározás elméletének kidolgozásával, a szükségtározók hidrológiai tervezésével akkoriban nagyon mélyen foglalkozó osztályvezetőmmel való közös munkálkodásra. Ekkortól kezdve kaptam először megbízást, majd kinevezést a Vízrajzi Csoport vezetésére. A Szlávik Lajos fémjelezte „aranykor” 1985-ig tartott, a gyulai vízrajzi csoportot országos szinten is nagyon magasán jegyezték, mi voltunk az úgynevezett Kis-VITUKI. Évente saját Vízrajzi Évkönyvet készítettünk, rendbe tettük a VITUKI-tól a vízrajzi észlelőhálózat decentralizációja keretében átvett állomáshálózatot, úttörői voltunk a vízrajzi informatika megalapozásának és a vízrajzi műszerfejlesztésnek.

1987-ben – középfokú angol nyelvtudásomnak köszönhetően – az akkori vezetőim támogatását élvezve

felvételt nyertem az UNESCO által szervezett XVIII. Nemzetközi Hidrológus Továbbképző Tanfolyamra, amelyet a VITUKI bonyolított le és a világ minden tájáról érkeztek rá hallgatók. A kurzus 7 hónapig tartott angol nyelven, reggeltől-estig elméleti- és gyakorlati órákkal, a végén diplomamunka készítésével és annak megvédésével. Kiváló tanáraink voltak, a hidrológus szakma ikonjai, hogy csak néhányat említsek Szöllösi-Nagy András, Starosolszky Ödön, Bakonyi Péter, Zsuffa István, Szigyártó Zoltán. Ez a rendezvény mind szakmai, mind kapcsolati tőke, mind nyelvtudás fejlesztés szempontjából hihetetlen sokat adott számomra. Elsősorban a nyelvtudás, de a rendszerváltás is hozzájárult ahhoz, hogy kinyíljon számomra a világ, a '90-es évek elejétől kezdve számos külföldi tanulmányúton, konferencián vehettem részt, így voltam Nagy-Britanniában, Franciaországban, Spanyolországban, a Benelux államokban, Cseh- és Németországban, Ausztriában és Romániában.

A '80-as évek végén és a '90-es évek elején a vízrajz is megszenvedte a pénzügyi források folyamatos csökkenését. Az állomások fenntartása, az üzemelési költségek növekedése egyre nagyobb gondot jelentett számunkra, miközben az állomásokról begyűjtött adatok minőségére egyre nagyobb igény jelentkezett. Nem volt könnyű ez az időszak, viszont némileg javított a helyzetképen, hogy az európai uniós pályázatok révén a vízrajz infrastruktúráját meg tudtuk újítani (korszerű mérőműszerek, mérési segédeszközök, új

mérőgépkocsik, távjelzés fejlesztések, stb.).

2003-tól - az országban először Gyulán - vezettük be a vízrajzi tevékenység minőségbiztosítását, számos vízrajzot érintő informatikai fejlesztés indult be (melyek még jelenleg is tartanak). A megnövekedett feladatmennyiség indokolta, hogy szervezeten belül a vízrajz megújuljon és 2012-től már, mint Vízrajzi Monitoring Osztály működjön.

Az elmondottakból is kitűnik, mennyire szerteágazó a vízrajzi tevékenység. A külső szemlélő számára viszont elsősorban egy árvíznél kerül előtérbe. A hidrológiai előrejelzések készítése igen nagy kihívás, laikusként is jól látszik, hogy mennyire fontos tényező a sok éves tapasztalaton alapuló tudás, és te mindig is híresen jó előrejelzéseket készítettél a Körös-vidék folyóinak vízjárását tekintve.

Valóban! A kívülálló elsősorban a vízrajzi előrejelzésekkel azonosítja a vízrajzot. A Körösök igen csak bonyolult vízrendszert alkotnak, ráadásul egy adminisztratív országhatár osztja ketté a vízgyűjtőt. Az országhatár nemcsak adminisztratív, de hidrológiai jellegét tekintve is elválasztja a vízgyűjtőt. Román oldalon zömében domb- és hegyvidéki jelleg dominál, míg magyar oldalon a síkvidék. Román oldalon, a hegyvidékben a meredek esésviszonyok miatt az árvizek nagyon hevesek, sokszor néhány óra alatt levonulnak. Magyar területen az esésviszonyok sokkal kisebbek, viszont fokozottan érvényesül elsősorban a Tisza visszaduzzasztó hatása. Az előrejelzőnek ezekkel a tulajdonságokkal tisztában kell lennie. A jelenleg használt előrejelző modellt (amit „csúnya” szavakkal többváltozós lineáris regressziós modellnek hívunk) 2005-ben alkottam meg, amikor egy üzemi baleset révén mintegy 3 hónapig voltam ágyhoz kötve. A modell múltbeli árhullámok (1980-tól napjainkig mintegy 60 db) adatait tartalmazza és a román területen kialakult tetőzések, valamint a magyar területen lévő egyidejű vízállásokból számolja a várható magyarországi tetőzések időpontját és tetőzési magasságát. A modell megbízha-

Folytatás a 15. oldalon →

tóságának alapja a román területen kialakult hidrológiai helyzet pontos ismerete, ezért a magyar-román kapcsolatok (nemcsak szakmai, hanem emberi is) ápolása elengedhetetlen. Úgy érzem ezen a téren sokat léptünk előre, albizottsági szinten vezéregyéniségei vagyunk a magyar delegációknak, különösen a rendszerváltás óta rendszeresen a román szakértőkkel való találkozások.

Melyik árvíz állított a legnagyobb kihívás elé, az eltelt 42 év alatt?

Nincs két egyforma árvíz, mind-egyiknél más és más jelenti a veszélyt. Viszont az minden árvíznél egyforma, hogy a vízrajz az a szervezeti egység, amely a riasztási, előrejelzési tevékenységével elkezd, illetve a már levonult árvíz hidrológiai értékelésével lezárja az árvízvédelmi tevékenységet. Ha mégis visszatekintek, a nagyon sok árhullám közül a legnagyobb kihívást az 1980-as, '81-es, '95-ös és a 2000-es árhullámok okozták.

A hivatásod mely részét szeretted a leginkább?

A fiatalokkal, az utánpótlással való foglalkozást. Ha jól számolom 24 éve járok Magyaregregyre a Lászlóffy Woldemár Hidrometriai Mérőtelepre gyakorlatot vezetni bajai egyetemisták részére. Egy turnus 4 napig tart sokszor esőben, szélben, de ez sem szokta elrettenteni a diákokat a szakma szépségének elsajátításától. Az egyetem az ország legelismertebb szakembereit szokta felkérni mérésvezetői feladatok ellátására. Megjegyzem, hogy a gyulai vízrajz országos tekintélyét jól jelzi, hogy rajtam kívül hosszú éveken keresztül látott el ilyen mérésvezetői feladatot Kendrella János és Kurilla Lajos kollégám is, illetve a jelen időszakban Lukács Béla is állandó tagja a mérésvezetői gárdának.

Van-e valami olyan útravaló a tarsolyodban a kollégáidnak és a vízügyi pályára iránt érdeklődő fiataloknak, amellyel a vízrajz irányába terelnéd őket?

A vízrajz országosan és helyileg is egy nagy család, a feladatok szerteágazóak, kihívóak, lehetőség van sokat a terepen lenni, a mindenkor legkorszerűbb technikák megismerése, alkalmazása extra tudást tesz lehetővé, tudományos

téren korlátlanok a lehetőségek, anyagilag (habár tudom ez kényes kérdés) megélhetést biztosít. Ha egymás segítése, tisztelete és megbecsülése (amit vezetői ars poeticámnak is tekintettem) dominál, akkor a vízügyben, ezen belül is a vízrajzban dolgozók nagyon sok örömet találhatnak.

Biztos van az emlékezetedben néhány humoros történet vízügyi pályafutásod során, mely megesett veled, legyen az a védekezések időszaka, vagy „békeidő”.

Rengeteg ilyen van, lássunk egyet, ami hirtelenjében eszembe jut. Közvetlenül a '80-as, '81-es árvíz után az OVH-tól jelezték, hogy Bangladesből delegáció érkezett Magyarországra az itteni árvízvédekezést tanulmányozni. Felkérték az igazgatóságot egy kétnapos szakmai program összeállítására, és rám esett a választás ennek lebonyolítására. Vasúton érkezett a delegáció, és mivel nem tudtam hányan érkeznek, és hogy néznek ki bementem a vasúti hangosan beszélőbe, hogy a bangladesi delegációt várjuk az állomás sarkán a buszmegállóban. A tömeg eloszlott és ott állt a bangladesi delegáció gyanánt egy apró, töpörödött, meghatározhatatlan korú úriember a buszmegállónál, mint később kiderült Mr. Saburnak hívták. Megkezdtük a terepi bemutatót. Voltunk Mályvádton, Anton, a hosszúfoki szakadásnál, drámaian próbáltam lefesteni, hogy milyen hevesek voltak a levonult árvizek, milyen óriási vízhozamok voltak az árvizek csúcsainál, mekkora területet öntött el a folyó, milyen terhelésnek voltak kitéve a töltések. Mindenre hallgatás és bólogatás volt a válasz, majd a program vége felé Mr. Sabur feltett egy kérdést: mégpedig azt, hogy hány ember halt meg az árvizek során. Büszkén válaszoltam, hogy egy sem, mire Ő: - csak azért kérdezi, mert náluk egy-egy árvíz során emberek tízezrei halnak meg. Innentől kezdve én hallgattam és bólogattam...

A vízügy méltán lehet büszke a közösségére – Te is nagy családként említetted a vízrajzosokat -, hiszen a munkán túl is igen összetartó csapat a miénk. Ehhez Te is sokszor és sok mindennel hozzájárultál,

hiszen a vízügyi rendezvények egyik ötletgazdája voltál. Jónéhány kollégánk biztosan emlékszik például a vízügyi bálak, a reneszánsz karneváli felvonulások idejére, különleges humorod itt is megmutatkozhatott. Idézzük vissza ezeket is egy kicsit.

A rendezvények közül a gyulai reneszánsz karneválok élnek leginkább az emlékezetemben, ha jól emlékszem a felvonulást kétszer is megnyerte a vízügy. A karneváli műsorunk egyszer a foci világbajnokságot ötvözte a török várostrommal, másodszor pedig Gyula történelmét Amerika felfedezésével. Elég abszurd kapcsolat mindkettő, de sikerült néhány verssorban feldolgozni ezeket a történelmi eseményeket, amelyeket aztán kollégáim briliánsan előadtak. A versek megalkotásán sokat gyötrődtem, de végül azt hiszem ötletes és humoros anyagok keletkeztek, büszke vagyok rájuk.

Biztos sok terved van a „nyugis” nyugdíjas évekre, olyan dolgokra, amire eddig nem volt időd. Zárójelben jegyzem meg, hogy Te olyan aktív voltál mindig, hogy el sem tudom képzelni rólad, amint hátra dőlve a karosszékekben telnek a napjaid.

Rövidtávon az elmúlt 42 év alatt felgyűlt írott, fényképezett és videón rögzített anyagokat szeretném megszerezni. Rengeteg olyan fényképem és videóm van ugyanis, amelyeken olyan személyek, események vannak, akikre-amikre már csak valószínűleg én emlékszem. Hosszabb távon – amíg egészségem engedi – szeretnék minél többet utazni, gyermekkori álmom egy Földközi-tengeri hajóút, egy igazi tengerjáró hajó fedélzetén.

Köszönöm az igen tartalmas interjút, nagyon jó egészséget, utazásokban gazdag, boldog nyugdíjas éveket kívánok neked, és amikor csak teheted, látogass el közénk, hiszen nyugdíjas búcsúztatódon kollégáid is azt mondták, hogy nem fognak békén hagyni addig, amíg esetleg egyszer Te kéred ezt tőlük.

Pozsárné Kaczkó Zita

„Szolgáltatunk és mérünk”

Interjú a Vízrajzi Monitoring Osztály új vezetőjével, Lukács Bélával

2019. december 21-ei - Kiss Attila osztályvezető nyugdíjba vonulása után - Szabó János igazgató úr téged bízott meg a Vízrajzi Monitoring Osztály vezetésével, melyhez ezúton is szívből gratulálok. Az osztály - egy átszervezést követően - 2012-ben alakult, ekkortól Te töltötted be az osztályvezető-helyettesi pozíciót, de ennél már sokkal régebben dolgozol az igazgatóságnál. Nézzük végig elsőként, Te hogyan és mikor lettél vízügyes, milyen út vezetett az osztályvezetői pozícióig?

Először is köszönöm a gratulációt. Teljes értékű vízügyes 1998. augusztus 1-jén lettem, de előtte már a szakközépiskolai és főiskolai gyakorlataimat is itt töltöttem, egész pontosan egy alkalmat kivéve már akkor is a vízrajzon. Tehát több mint 20 éve eldőlt, hogy vízrajzos leszek, amit azóta sem bántam meg. Szerencsés vagyok, mert kezdő mérnöként olyan szakemberektől tanulhattam a vízrajzot, mint Kiss Attila, Kurilla Lajos, Kendrella János, akiknek a kisujjában volt a szakma. Próbáltam mindig figyelni, hogy hogyan oldanak meg egy-egy feladatot szakmailag, emberileg. Azt hiszem jó diák lehettem, mert amikor 2012-ben megalakult a Vízrajzi Monitoring Osztály Kiss Attila engem kért fel az osztályvezető-helyettesi pozícióra.

lyettesi pozícióra.

Országos szinten elismert szakember vagy a vízrajzi távmérő rendszerek kialakításában, működtetésében végzett munkád tekintetében, tehát gondolom ez a kedvenc szakterületed is, avassz be bennünket is egy kicsit mit is takar ez pontosan?

Erre a kérdésre azt szoktam mondani, hogy egyszerre kezdtem a pályafutásomat a vízügynél a távmérő rendszerrel. Ez volt az első feladat, amit Attila rám bízott, és ezért azóta is nagyon hálás vagyok neki. Azért szeretek ezzel foglalkozni, mert nagyon sokrétű a feladat, a hidrológusi gondolkodás mellett kicsit műszerésznek, informatikusnak, tervezőnek, kivitelezőnek kell lenni néha, és persze a terepi munkát is nagyon szeretem, amikor egy távjelző állomást kell beállítani, javítani, telepíteni. Ma már a KÖVIZIG-nél 65 távmérő állomás működik, ami országos viszonylatban is előkelő szám.

Kiss Attila osztályvezető úr igen magasra tette a mércét a hidrológiai előrejelzések pontosságát tekintetében is. Az érkező árhullámok esetében nagyon fontosak a pontos adatok és azok értékelése, majd az ebből készített előrejelzés. Milyen útravalót adott nektek/

neked e tekintetben?

Igen, elég magasra került az a bizonyos „mérce”. Sajnos ez egy olyan szakterület, amiben csak szeretnék olyan magas szinten tevékenykedni, mint Attila, de ezt még tanulnom kell. Szerencsére olyan útravalót kaptam az elődömtől, ami megkönnyíti a tanulást és igyekszem ezen a téren is helytállni és az útravaló részeként tudom, hogy ha bármi segítségem lenne szükségem, azt Kiss Attilától megkapom.

Mi a legnagyobb kihívás számokra a vízrajzban és osztályvezetőként?

Szakmai kihívásokat tekintve a folyamatos fejlődés az, ami elengedhetetlen, ha az előrejelzést nézzük, ahogy mondtam ott még van hova fejlődni, de ha az észlelést, a mérést, a távjelzést nézzük ott is folyamatos a fejlődés. Egyre újabb és újabb technológiák kerülnek a vízrajzi gyakorlatba és ezeket el kell sajátítani, használatba kell venni. A technológiai fejlődés ütemét senkinek nem kell magyaráznom, ezt nekünk a vízrajzon fokozottan követnünk kell, hogy minél pontosabban, hatékonyabban tudjuk a munkánkat végezni. Egy pécsi kollégám fejezte ezt ki a legjobban, hogy mi is a vízrajz fő feladata: **„Szolgáltatunk és mérünk”**. A vízrajznak folyamatosan ki kell szolgálni az irányukban megfogalmazott igényeket. Ehhez osztályvezetőként meg kell teremteni a megfelelő feltételeket emberi és technikai oldalról egyaránt. Gyakorlatilag az elmúlt néhány évben majdnem a teljes csapat kicserélődött az osztályon, a „rég nagy öregek” nyugdíjba mentek, jöttek a fiatalok új lendülettel, újfajta hozzáállással. A legnagyobb kihívás e tekintetben, hogy ugyanaz a hatékony, összetartó csapat legyünk amilyen a vízrajzi osztály (csoport) mindig is volt.

Milyen szakmai terveid, és elképzeléseid vannak az elkövetkező időszakban? Tervezel-e változást, vagy minden a

Folytatás a 17. oldalon ↪

régi mederben folyik tovább az osztály életében?

Számos változás történt az osztály életében az elmúlt időszakban, kicsit rendezzük a sorokat, aztán folytatjuk a megszokott munkát. Lényegi változást nem tervezek, kisebb feladatátcsoportosítások történtek osztályon belül. A lényeg, mint már említettem, hogy továbbra is hatékonyan egymást segítve igazi csapatként működünk.

Te vagy KÖVIZIG Sportegyesületének a vezetője is. Mesélj egy kicsit erről is, milyen sporttevékenységek folynak a vízügy berkein belül?

Igen, ezt a posztot is egy igazi vízügyes „legendától” örököltem meg. Kurucz András szót, hogy én ezt a pozíciót át akarom venni tőle, nagyon tiltakozni nem tudtam. A sporttevékenységekre rátérve, kicsit kevesebb folyik a vízügynél, mint a hőskorban, vagy mint szeretném. A mai rohanó világban mondjuk ezt is meg kell becsülni, hogy kollégák, barátok közösen sportolnak. Az első számú természetesen a labdarúgás, de vannak lelkes evezőseink és kerékpárosaink is.

... és ha már itt tartunk, Te hogyan kapcsolódsz ki, ha kilépsz a vízügy ajtaján?

Ha egyszerűen akarok fogalmazni, akkor: két keréken. Ha időm engedi, kerékpározom és motorozom. Néha még focizni is eljárak a kollégákkal, de sajnos a lelkesedés jóval nagyobb már, mint az erőnlét vagy a tudás. Mivel a víztől elszakadni ilyenkor sem tudok, amikor mindezek mellett marad időm, horgászom.

Köszönöm az interjút, munkádhoz jó egészséget és sok sikert kívánok!

Pozsárné Kaczkó Zita

Személyügyi híreink

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- **Dr. Szucsigán László** jogi referens munkakörben, 2020. január 1-től 2021. december 31-ig határozott időre az Igazgatási és Jogi Osztálynál.
- **Debreceni Attila** gépkezelő munkakörben, 2020. január 1-től a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.
- **Kurtáné Zlovszki Mária** pénzügyi ügyintéző munkakörben, 2020. január 1-től 2020. december 31-ig határozott időre a Közgazdasági Osztálynál.
- **Szebenyi Attila** vízilétesítmény üzemeltető munkakörben, 2020. január 8-tól a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.
- **Szebenyi Ferenc** vízilétesítmény üzemeltető munkakörben, 2020. január 8-tól a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.
- **Kiszely Sándor** vízilétesítmény üzemeltető munkakörben, 2020. január 13-tól a Szarvasi Szakasz mérnökségnél.
- **Taskó Zoltán János** gépkezelő munkakörben, 2020. január 13-tól a Szarvasi Szakasz mérnökségnél.
- **Havrán Attila** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. január 13-tól a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Borbély László** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. január 13-tól a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Nagy Róbert** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. január 15-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Oláh Norbert** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. január 15-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Körösparti János** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. február 1-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Diriczi Zoltán** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. február 1-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Boka Tivadar** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. február 3-tól a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Csányi Dániel Rajmund** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. február 19-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Ungor Imre** csatornaőr munkakörben, 2020. február 25-től a Gyulai Szakasz mérnökségnél.
- **Niedermayer György** csatornaőr munkakörben, 2020. március 1-től a Gyulai Szakasz mérnökségnél.
- **Karacs László** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. március 2-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Kecskés János** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. március 2-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Papp József** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. március 16-tól a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Gyeraj Zsolt** anyag-és fogyóeszköz gazdálkodó munkakörben, 2020. március 19-től az Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Réti László** osztályvezető munkakörben, 2020. március 3-án a Vízügyi és Vízügytörvény-gazdálkodási Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Lippai László** vízrajzi ügyintéző munkakörben, 2020. február 29-én a Vízrajzi Monitoring Osztálynál.
- **Balogh János** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. március 5-én a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Asztalos László** szivattyútelep-kezelő munkakörben, 2020. március 5-én a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Antal Xénia** közbeszerzési ügyintéző munkakörben, 2020. március 26-án a Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Osztálynál.
- **Hankó Gábor** gépészeti referens munkakörben, 2020. március 29-én a Vízrendezési és Öntözési Osztálynál.
- **Dr. Szucsigán László** jogi referens munkakörben, 2020. március 31-én az Igazgatás és Jogi Osztálynál.

Jubileumi jutalom:

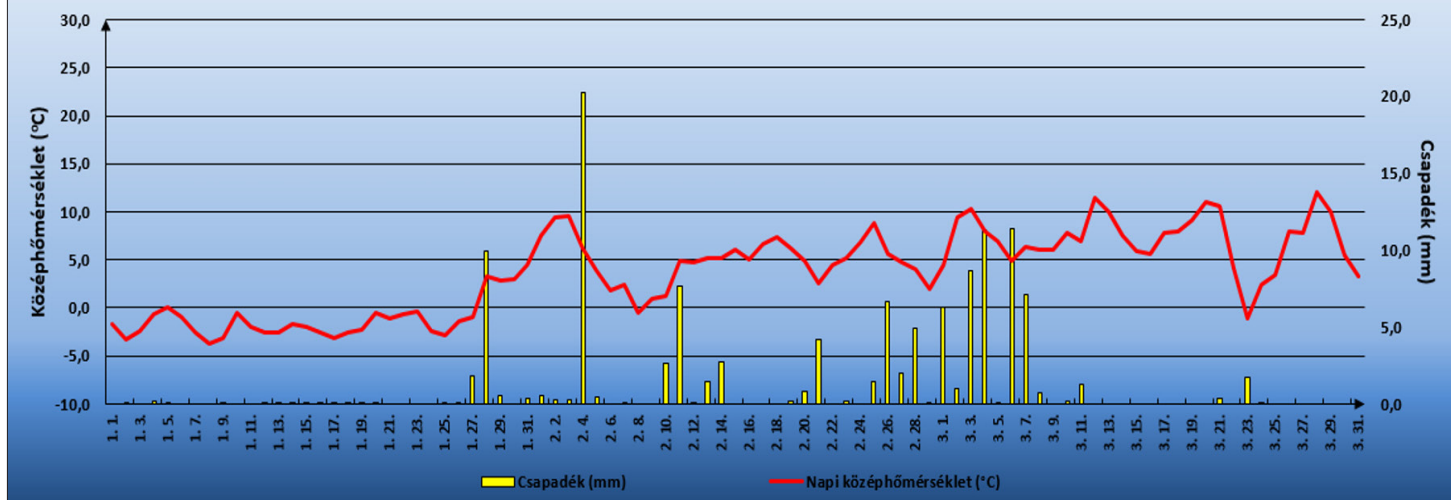
25 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Ipacs György** művezető, Műszaki Biztonsági Szolgálat /2020.01.03./

Hidrometeorológia

A napi csapadék és a napi középhőmérséklet területi átlaga a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén

2020. január-március

A hőmérséklet, a csapadék és a talajvíz alakulása a 2020. január-március időszakban

2020. első negyedében összeségében melegebb, de csapadékosabb időjárás is volt a megszokottnál.

Januárban a hőmérséklet alacsonyabb volt a megelőző 20 évhez képest, viszont nem annyival, hogy a vizsgált negyedév átlagát jelentős mértékben befolyásolja. A havi középhőmérséklet $-1,2\text{ °C}$ volt, mely mindössze 1 °C -kal hidegebb, mint a sokéves érték. A legalacsonyabb értéket Méhkeréken mérték -10 °C -kal, míg a legmagasabb érték 10 °C volt, mely

Kisörvető, Elek és Németzug állomásokon is előfordult.

Februárban a csapadékosabb időjárás ellenére magasabb volt a hőmérséklet, mint az az előző néhány évben megszokott volt. A havi $4,9\text{ °C}$ -os átlag jelentősen ($3,2\text{ °C}$ -kal) túllépte a sokéves ($1,7\text{ °C}$) értéket. A legmagasabbat Eleken 18 °C -kal, míg a legalacsonyabbat -11 °C -kal Méhkeréken mértük.

Márciusban az eltérés mérséklődött februárhoz képest, ekkor a havi $7,1\text{ °C}$ mindössze fél fokkal múlta felül a megelőző sokéves $6,6\text{ °C}$ -os értéket. A legmagasabb értéket 22 °C -kal Elek állomás produkálta, ezzel szemben a legalacsonyabbat az előző hónapok-

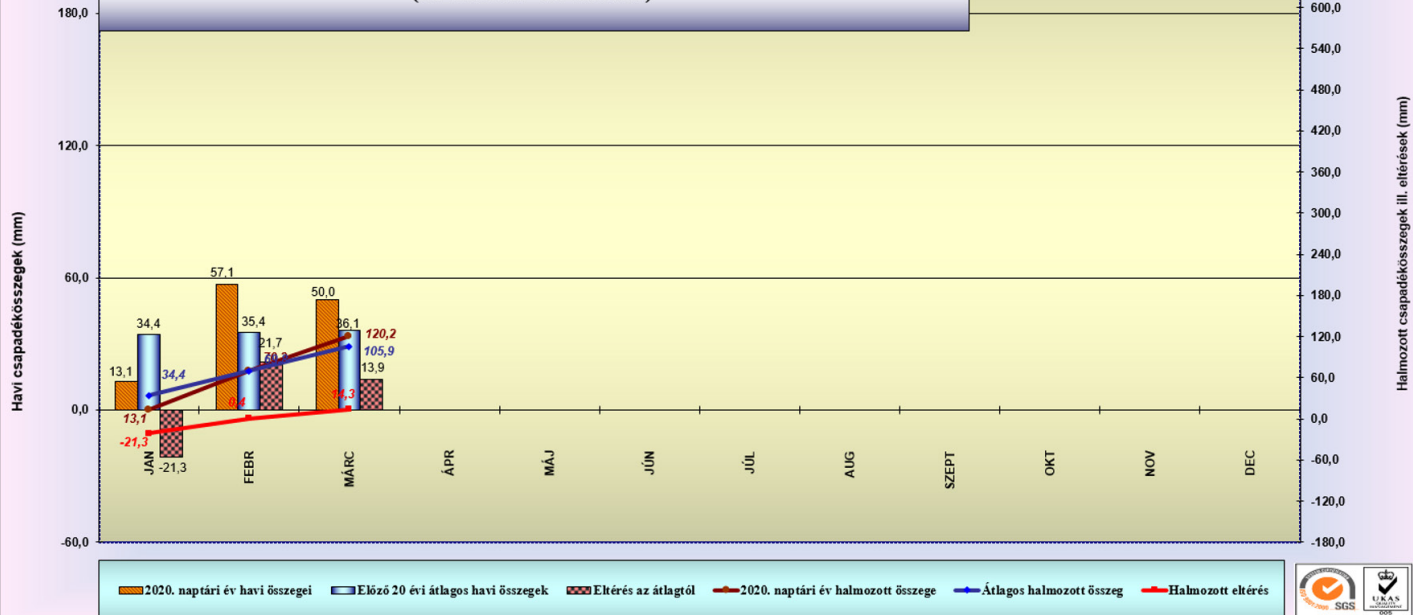
hoz hasonlóan szintén Méhkerék eredményezte, ezúttal -7 °C -kal. Összességében megfigyelhető, hogy a vizsgált negyedévben a hőmérséklet többé-kevésbé, néhány kilengéstől eltekintve egyenletesen emelkedett.

A 2020-as év a csapadékviszonyok szempontjából lényegében ellentettje volt az előző év azonos időszakának, mivel januárban jelentősebb hiány, a következő két hónapban pedig jelentősebb többlet keletkezett.

Januárban a csapadékhiány szembetűnő volt, mely legfőképpen a hónap közepén jelentkezett. A

Folytatás a 19. oldalon →

A 2019. naptári év csapadékainak alakulása a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén (2020.01.01. - 2020.03.31.)

havi mennyiség döntő többsége hó végén hullott, előtte szórványosan fordult elő csapadékos időjárás. Ebben a hónapban mindössze 13,0 mm esett, ez a sokéves 34,4 mm-hez képest 21,4 mm-es eltérés. A legtöbb csapadékot Körösszakál állomáson mértük, ahol 17,8 mm hullott a hónapban, a legkevesebbet pedig a Békésszentandrás-duzzasztónál, itt mindössze 6,9 mm esett.

Februárban az eddigi csapadékhiány jelentős többletbe fordult át, a sokéves 35,4 mm-es értékkel szemben 57,1 mm-es havi átlag hullott. A csapadék eloszlása nem volt túl egyenletes, hiszen a havi átlag döntő része hó elején és a végén keletkezett, mely utóbbi még március elején is kitartott. A legmagasabb értéket a határ menti Ant állomáson rögzítettük 72,5 mm-rel, a legkevesebbet viszont holtversenyben két állomás, Szeghalom és Félhalom szolgáltatta

46,5 mm-rel.

Március hónap csapadékmennyisége szintén magasabb volt a sokévesnél, de már kisebb mértékben, mint februárban. A csapadék legnagyobb része a február folytatásaként a hónap elején keletkezett, mégpedig akkora mértékben, hogy azt elosztva a hónap felülmúlta a sokéves értéket. A havi átlag kerekén 50,0 mm volt, mely 13,9 mm-rel több a sokéves 36,1-es értéknél. A legtöbb csapadékot, 66,5 mm-t Félhalmon, a legkevesebbet viszont, 38,3 mm-t Csudaballa állomáson mértük.

A vizsgált negyedév átlagos talajvízszintje (kutak peremmagasságától számítva) 427 cm-es mélyen volt, ez a sokéves 347 cm-hez képest 80 cm-es eltérés.

Januárban közel egyenletes volt a talajvíz szintje, csak a hónap végén volt tapasztalható egy nagyobb emelkedés a vízszintben.

A hónap átlaga 452 cm volt, mely a sokéves 372 cm-hez képest 80 cm-es csökkenést jelent.

Februárban nagyobb kilengések voltak a napi átlagokban, a január végi emelkedést nagyon gyorsan bekövetkező esés követte, de ezután ismét hirtelen emelkedett a havi átlag, mely hasonló ritmusban folytatódott. A havi átlag 427 cm volt, mely a sokéves 342 cm-es értékhez képest 85 cm-es esés. Márciusban a hónap elején nagymértékben megemelkedett a havi átlag, mely ezt követően beállt egy szűk tartományba és itt kirívó mértékben nem is változott. A havi átlag számszerűen 403 cm volt, mely 77 cm-es eltérés a sokéves 326 cm-hez képest.

Összességében elmondható, hogy a talajvíz átlaga az idő haladtával emelkedett, de mindvégig a sokéves átlag alatt maradt.

Kiss Kornél

Hidrológia

A Körösök magyarországi szakaszain januárban nyugodt vízjárást tapasztalhattunk. Február elején a Fehér- és a Fekete-Körös vízállása a hirtelen lehullott nagy mennyiségű

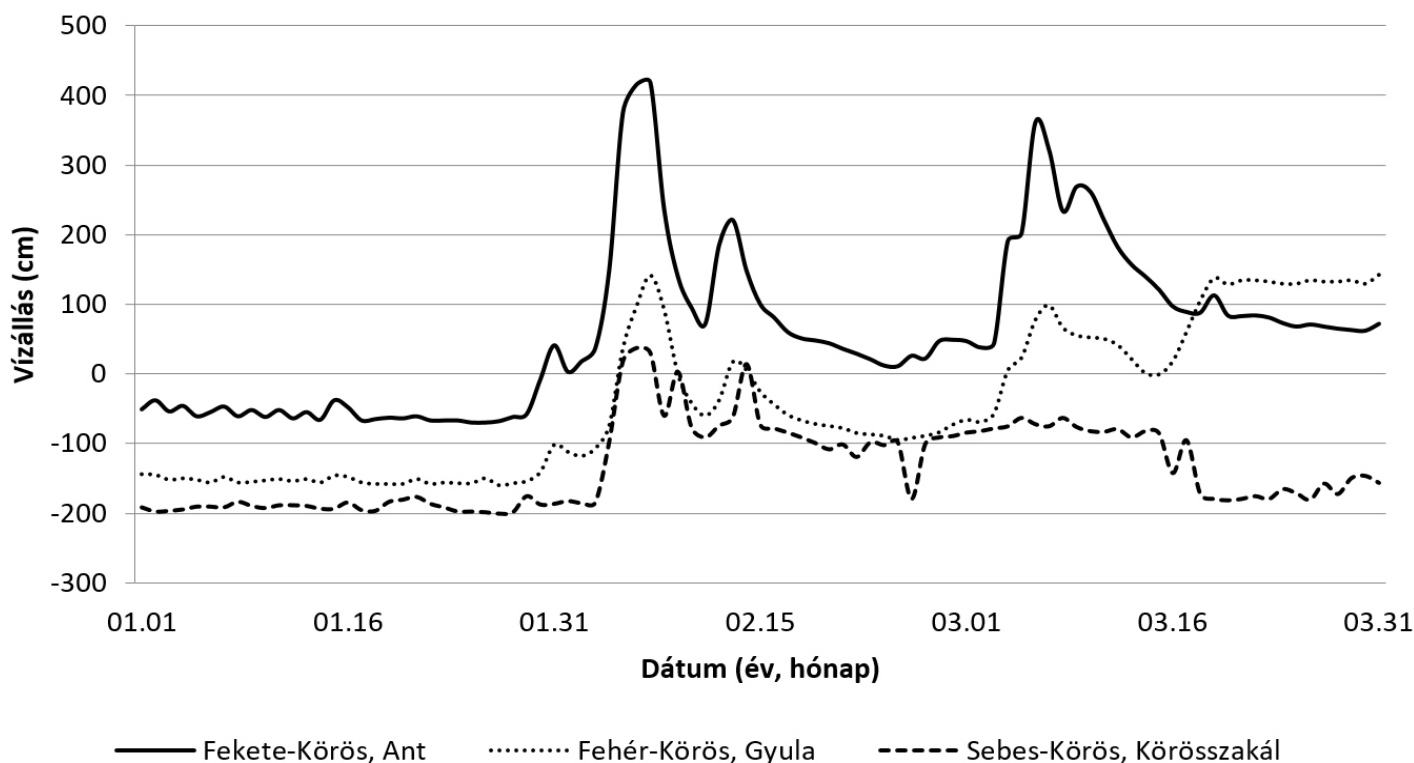
csapadék miatt növekedni kezdett, majd március első hetében ugyancsak sok csapadék esett, a vízállás Antnál mindkét esetben megközelítette készülségi szintet.

A negyedév további részében csak kismértékű vízszint-változásokat tapasztalunk. A Sebes-Körösön nem következett be nagyobb víz-

Folytatás a 20. oldalon →

Vízállás idősor

2020.01.01-03.31.

szint-ingadozás.

Januárban a hosszabb ideig tartó lehűlés lehetővé tette a folyóinkon a jégképződést, amely álló jeges szakaszokat jelentett megszakításokkal, de volt teljesen befagyott folyószakasz is. Ez a jelenség a Fehér-Körösön január 16-28-ig kezdetben 4-5 centiméter, majd 7-8 centiméter vastagságú jeget jelentett. A Sebes-Körösön és a Fekete-Körösön csak parti jegesedés volt megfigyelhető, néhány centiméteres vastagságú jéggel.

A vízkészlet növelése érdekében szakaszosan folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe, mely az első negyedévben a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán keresztül Ágotánál csak egy ágon történt.

Januárban szinte változatlan vízmennyiség érkezett folyóinkon, majd a határon túlról érkező vízmennyiségek jelentősen változtak. A hóolvadásnak és a nagy mennyiségű lehullott csapadéknak köszönhetően először február elején, majd egy hónappal később, március elején érkezett nagyobb mennyiségű víz a Körösökbe, mely a vízhozam idősor diagrammon jól látható.

Kukla Zsombor

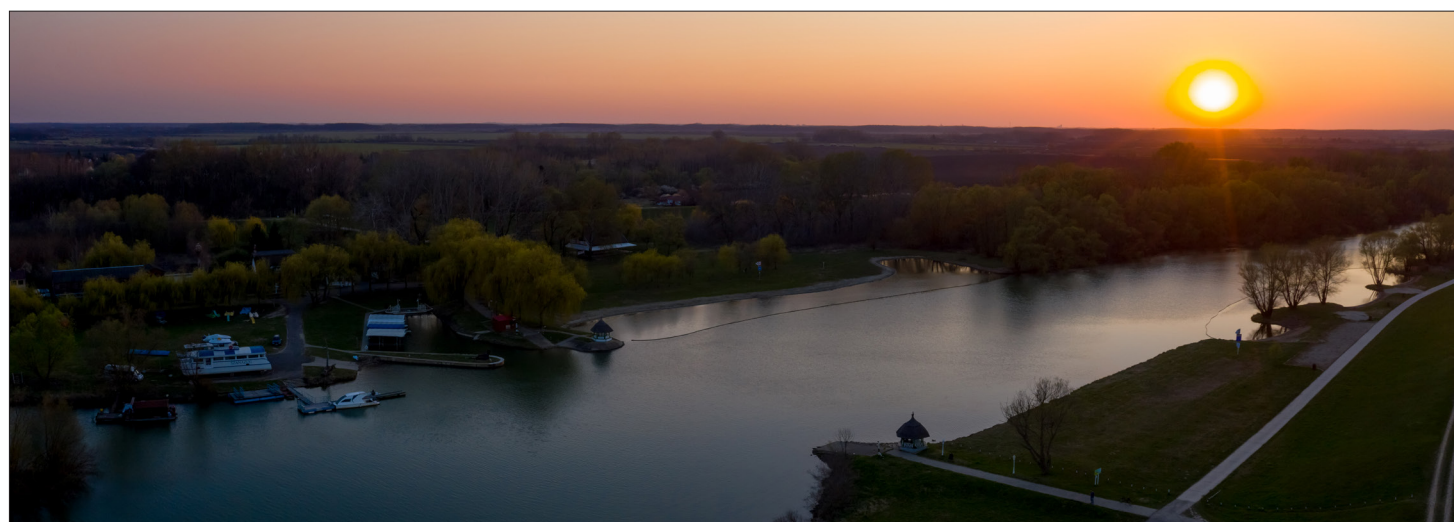
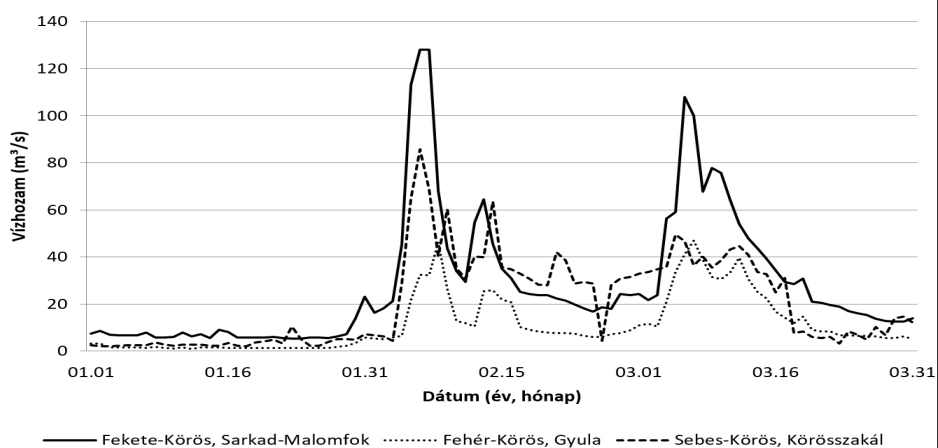
Körös rendszerbe betáplált vízmennyiségek

2020.01.01.-03.31.

Vízhozam idősor

2020.01.01-03.31.

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével

Kiadó: **Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.**

Felelős kiadó: **Szabó János igazgató**

Szerkesztőbizottság vezetője: **Lúczy Gergely műszaki igazgató-helyettes**

Tagjai: **Pozsárné Kaczkó Zita, Medve Vivien, Faulháber Márton, Jobbágy Zoltán**

Cím: **5700 Gyula, Városház utca 26.**

Tel.: **66/526-400***, Fax: **66/526-407**

E-mail: **kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu**

Megjelenik negyedévente elektronikus formában.